సాక్షి
కాకినాడ

శుక్రవారం । 21 । జూన్ । 2024

తెరచుకున్న దుఃఖాణాలు

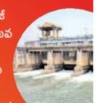
జిల్లాలో కొన్ని ప్రైవేట్ పాఠశాలలు రూ.వేలకు వేలు ఫీజులు గుంజుతూనే పుస్తకాలు, బ్యాగ్‌లు, చివరకు షూ సైతం తమ వద్దనే తీసుకోవాలని షరతు పెడుతున్నాయి. - 8లో

రూ.50 వేల విరాళం

ఆత్రేయపురం: వాడపల్లి శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి క్షేత్రంలో వకుళమాత అన్నదాన భవన నిర్మాణానికి కొవ్వూరి జ్యోతి (విశాఖపట్నం) గురువారం రూ.50 వేల విరాళం సమర్పించారు.

డెల్టాలకు నీటి విడుదల

ధవళేశ్వరం: కాటన్ బ్యారేజీ నుంచి గోదావరి డెల్టా కాలువలకు గురువారం 7,845 క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేశారు. ఇందులో తూర్పు డెల్టాకు 2,180, మధ్య డెల్టాకు 1,565, పశ్చిమ డెల్టాకు 4,100 క్యూసెక్కుల చొప్పున వదిలారు. బ్యారేజీ వద్ద నీటిమట్టం 8.80 అడుగులకు చేరింది.

న్యూస్‌రీల్

ఉద్యోగులు క్రమశిక్షణ కలిగి ఉండాలి

విశ్రాంత రెవెన్యూ ఉద్యోగులను సత్కరిస్తున్న జేసీ తేజ్‌భరత్ తదితరులు

సీటీఆర్ఐ (రాజమహేంద్రవరం): ప్రజలే ముందు అనే విధానంలో మార్గదర్శకాల విషయంలో రెవెన్యూ ఉద్యోగులు సమయానుకూలంగా అంకిత భావంతో పని చేయాలని, క్రమశిక్షణ కలిగి ఉండాలని జాయింట్ కలెక్టర్ ఎస్.తేజ్‌భరత్ అన్నారు. కలెక్టరేట్‌లో గురువారం జరిగిన తొలి రెవెన్యూ దినోత్సవంలో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ, మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ ఏర్పాటు చేసిన రోజును పురస్కరించుకుని ఏటా జూన్ 20న రెవెన్యూ దినోత్సవం నిర్వహించుకోవాలన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని స్వాగతిస్తున్నామన్నారు. విధి నిర్వహణలో రెవెన్యూ, పోలీసు శాఖలు 24 గంటలూ భాగస్వాములు కావాల్సి ఉంటుందని చెప్పారు. జిల్లా రెవెన్యూ అధికారి జి.నరసింహులు మాట్లాడుతూ, రెవెన్యూ విధులు - కర్తవ్యాలపై ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాలను దిగువ స్థాయి సిబ్బంది వరకూ అందరికీ పుస్తక రూపంలో అందించామని చెప్పారు. ఈ సందర్భంగా విశ్రాంత డీఆర్‌ఓ జితేంద్ర, పరిపాలన అధికారి కె.శ్రీనివాసరావు, తహసీల్దార్లు గణేశ్వరరావు, సూర్యనారాయణ, చంద్రశేఖర్‌లను జేసీ తేజ్‌భరత్ తదితరులు ఘనంగా సన్మానించారు.

శిలాఫలకంపై తెల్ల ప్లాస్టర్లు

శిలాఫలకంపై దుండగులు అతికించిన తెల్లని ప్లాస్టర్లు

రాజమహేంద్రవరం సిటీ: వైఎస్సార్ సీపీ అధికారంలో ఉండగా చేపట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాల శిలాఫలకంపై గుర్తు తెలియని దుండగులు తెల్లని ప్లాస్టర్లు అతికించిన ఘటన నగరంలో గురువారం చోటు చేసుకుంది. ఏడో డివిజన్ గానుగ వీధిలో రూ.కోటి వ్యయంతో నిర్మించిన సీసీ రోడ్డుకు సంబంధించిన శిలాఫలకంపై వైఎస్సార్ సీపీకి చెందిన నాటి మంత్రులు, ఎంపీ, మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేల పేర్లు ఉన్నాయి. వీటిపై గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు తెల్లకాగితం అతికించారు. కలెక్టర్, ఇతర అధికారుల పేర్లు అలాగే వదిలేశారు. టీడీపీ శ్రేణుల చేతిలో మోరంపూడి ఫ్లై ఓవర్ శిలాఫలకం ధ్వంసం ఘటన మరువక ముందే ఈ ఘటన చోటు చేసుకోవడంపై నగర ప్రజలు విస్తుపోతున్నారు. ఇదేం సంస్కృతి అని విమర్శిస్తున్నారు. శిలాఫలకంపై దుండగులు అతికించిన తెల్లని ప్లాస్టర్లను నగరపాలక సంస్థ అధికారులు తొలగించాలని స్థానికులు కోరుతున్నారు.

యోగభాగ్యాలు

- మానసిక, శారీరక ఆరోగ్యాన్ని అందిస్తున్న యోగా
- ప్రజల్లో నానాటికీ పెరుగుతున్న ఆదరణ
- ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కేంద్రాల్లోనూ యోగా
- నేడు అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం

ఆధునిక యాంత్రిక జీవనంలో మానవులు ఎన్నో ఆటుపోట్లకు, మానసిక ఒత్తిళ్లకు గురవుతున్నారు. ఉదయం లేచింది మొదలు రాత్రి నిద్రపోయే వరకూ అంతా ఉరుకులు పరుగులే. శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి సైతం కొంత సమయాన్ని కేటాయించలేని దుస్థితిలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. ఫలితంగా మానసిక ఆందోళన, చిరాకు, కోపం వంటి వాటికి లోనవుతున్నారు. అవి మనసు పైనే కాకుండా శారీరక ఆరోగ్యాన్ని సైతం దెబ్బ తీస్తున్నాయి. వీటి నుంచి బయట పడేందుకు ఆస్పత్రుల చుట్టూ తిరుగుతూ లక్షలాది రూపాయలు వెచ్చిస్తున్నా ఫలితం శూన్యం. ఇది మానసికంగా మరింత కుంగదీస్తోంది. ఇటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో చిక్కుకున్న వారి అనారోగ్య సమస్యలను పటాపంచలు చేసి, మానసిక ప్రశాంతతను చేకూర్చే దివ్యౌషధం యోగా. అంతర్గత చేతనా శక్తిని మనసుకు, శరీరానికి సంపూర్ణంగా అందించి సక్రమమైన జీవన విధానాన్ని అందించే అద్భుత ప్రక్రియ. రకరకాల మందులు తాత్కాలిక ఉపశమనం ఇస్తే, యోగా మాత్రమే దీర్ఘకాలిక ఊరటనందిస్తోంది. శుక్రవారం ప్రపంచ యోగా దినోత్సవం సందర్భంగా 'సాక్షి' ప్రత్యేక కథనం..

కాకినాడ క్రైం/పిఠాపురం/నాగమల్లితోట జంక్షన్ (కాకినాడ సిటీ)/ప్రత్తిపాడు: దేహాన్ని, మనసును ఐక్యం చేసే అద్భుత యోగం యోగా. యోగా అంటే అదేదో మునులు ముక్కు మూసుకుని చేసే తపస్సు కాదు. శరీరాన్ని మెలికలు తిప్పి చేసే అద్భుత విన్యాసం. మనసును, శరీరాన్ని సమన్వయంతో సమస్థితిలో ఉంచే మహత్తర ప్రక్రియ. కుల మతాలకు అతీతంగా పూర్వీకులు మనకు ప్రసాదించిన ఆరోగ్య రహస్యం. ప్రపంచానికి భారత దేశం అందించిన మహా మంత్రం ఈ యోగ తంత్రం. ఎక్కడో హిమాలయాల్లో తపస్సు చేసుకునే వారే కాదు.. నిత్య జీవన యుద్ధంలో తలమునకలయ్యే వారు సైతం యోగాను తమ జీవితంలో భాగంగా చేసుకుంటే.. ఆరోగ్యానికి ఢోకా ఉండదని అంటున్నారు యోగా గురువులు. నిరంతరం యోగా చేసే వారి జీవిత కాలం అక్షరాలా వందేళ్ల పైనే అని అంటున్నారు. యోగా, ధ్యానం చేస్తున్న 70 నుంచి 80 ఏళ్ల మధ్య వయస్కులు పలువురు నేటికీ ఆరోగ్యంగా జీవనం సాగిస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం సందర్భంగా జిల్లాలోని అన్ని ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో శుక్రవారం యోగా శిబిరాలు నిర్వహిస్తున్నట్లు జిల్లా వైద్య, ఆరోగ్య అధికారి డాక్టర్ నరసింహ నాయక్ తెలిపారు. అలాగే, ఆంధ్రప్రదేశ్, జిల్లా యోగా అసోసియేషన్లు, పీఠికాపుర యోగా విద్యా పీఠం ఆధ్వర్యాన పిఠాపురం బాదం మాధవరావు ప్రభుత్వ బాలికల హైస్కూలు ప్లస్‌లో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారు. ఇంకా పలు ప్రాంతాల్లో కూడా యోగా దినోత్సవం నిర్వహిస్తున్నారు.

ఆరోగ్యానికి ఎంతో మేలు

- యోగా వల్ల శరీరానికి మేలు చేసే హార్మోన్లు విడుదలై, అన్ని రకాల రుగ్మతలూ దూరమవుతాయి. శరీరం తేలికవుతుంది. ఏకాగ్రత, జ్ఞాపకశక్తి, గ్రహణశక్తి పెరుగుతాయి. ఆత్మవిశ్వాసం, స్వీయ క్రమశిక్షణ అలవడతాయి. మానసిక ప్రశాంతత కలిగి, భావోద్వేగాలు నియంత్రణలో ఉంటాయి.
- శరీరంలో కొవ్వు నిల్వలు కరిగి, ఊబకాయం, బరువు తగ్గుతాయి. రక్తప్రసరణ సక్రమంగా జరుగుతుంది. సైనస్, ఎలర్జీ సమస్యలు దూరమవుతాయి. వృద్ధాప్య ఛాయలు దూరమై యవ్వనంగా కనిపిస్తారు.
- మధుమేహం, కొలెస్ట్రాల్ వంటివి నియంత్రణలోకి వస్తాయి.
- యోగాలో భాగంగా వేసే సూర్య నమస్కారాల్లోని వివిధ భంగిమల ద్వారా అత్యంత శక్తిమంతమైన సూర్యరశ్మి శరీరంలోని అన్ని భాగాలకూ ప్రసరిస్తుంది. దీనివలన మెదడు, గుండె, వెన్నెముక, కీళ్లు, ఎముకలు, కండరాలు.. ఇలా శరీరంలోని అన్ని అవయవాలకూ నూతన శక్తి చేకూరుతుంది.

శాస్త్రీయ నిరూపణ

- లండన్ కేంబ్రిడ్జ్ యూనివర్సిటీ న్యూరో సైంటిస్టులు యోగ సాధకుల అనుభవం, పలు పరిశోధనల ఆధారంగా యోగా వల్ల మెదడు, శరీరంలో వచ్చే మార్పులపై ఓ స్పష్టతకు వచ్చారు. ఒత్తిడిని సమూలంగా నియంత్రించే ఎటువంటి ప్రతికూల ప్రభావాలూ లేని ఒకే ఒక్క సాధనం యోగా అని శాస్త్రీయంగా నిర్ధారించారు. ఉదాహరణకు సూర్య నమస్కారాలు చేస్తున్నప్పుడు శరీరాన్ని అన్ని వైపులకూ వంచుతాం. దీనివలన మెదడులోని ఎమోషనల్ బ్రెయిన్ అనే భాగంలో భంగిమలకు అనుగుణంగా కృత్రిమ ఒత్తిడి ఏర్పడుతుంది. ఓ భంగిమలో ముందుకు వంగినప్పుడు తలలో రక్త ప్రసరణ జరిగి లాజికల్ బ్రెయిన్ స్పందిస్తే, మరో భంగిమలో ముందుకు వంగడం వల్ల పారా నాడీ వ్యవస్థలో రిలాక్స్ రెస్పాన్స్ ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఈ ప్రక్రియకు కొనసాగింపుగానే పారా సింపాథిటిక్ నాడీ వ్యవస్థలో స్విచ్‌లు, జంక్షన్లు ఉంటాయి. వివిధ ఆసనాలు వేసే క్రమంలో మెడ, నడుము, కాళ్లు, చేతులు, భుజం వంచడం ద్వారా ఈ స్విచ్‌లను నియంత్రించి మెదడులో ఒత్తిడి తగ్గుతుందని శాస్త్రీయంగా నిరూపితమైంది.
- బ్రెజిల్‌లోని ఇజ్రాయిలిటా ఆల్బర్ట్ ఐన్‌స్టీన్ వైద్య కేంద్రం పరిశోధకులు యోగా వల్ల మెదడులో కలిగే మార్పులను 'ఫ్రంటైర్స్ ఇన్ ఏజింగ్ న్యూరో సైన్స్' అనే సంచికలో తాజాగా ప్రచురించారు. యోగా చేసే 45 ఏళ్ల పైబడిన స్త్రీలలో సెరిబ్రల్ కార్టిక్స్ పరిమాణం పెరుగుతున్నట్లు గుర్తించారు. సాధారణంగా వయసు పెరుగుతున్నకొద్దీ సెరిబ్రల్ కార్టిక్స్ పరిమాణం తగ్గిపోతుంది. దీనివల్లే మతిమరుపు, ఏకాగ్రత లోపం వంటి సమస్యలు తలెత్తుతాయి. కానీ యోగా యాంటీ ఏజింగ్, రివర్స్ ఏజింగ్ టెక్నిక్‌గా ఉపయోగపడి, సెరిబ్రల్ కార్టిక్స్ పరిమాణం పెంచుతుందని పేర్కొంది.
- మానసిక వైద్య నిపుణులు, గైనకాలజిస్టులు, ఫిజియోథెరపిస్టులు, జనరల్ ఎండీలు, ఆంకాలజిస్టులు తమ వైద్య సేవల్లో యోగాను అంతర్భాగం చేస్తున్నారు. దీంతో యోగా ఓ థెరపీగా కూడా ఎదిగింది.
- పోస్ట్ ట్రామా స్ట్రెస్ డిజార్డర్‌లో కూడా యోగానే మందు. అలాగే క్యాన్సర్ చికిత్సలో కీమో థెరపీని తట్టుకునేందుకు కూడా యోగా సహాయ పడుతుంది.
- చర్మం, జుట్టు ఆరోగ్యానికి, మలబద్ధకం నివారణకు, ప్రసవం సునాయాసంగా జరగడానికి, శ్వాసకోశ వ్యాధులు, మధుమేహం, రక్తపోటు నియంత్రణలో యోగా, ధ్యానం దివ్యౌషధాలు.

యోగా పోటీల్లో యోగాసనాలు వేస్తున్న విద్యార్థులు (ఫైల్)

67 మంది సర్టిఫైడ్ శిక్షకులు

జిల్లాలో అధికారికంగా 67 మంది సర్టిఫైడ్ యోగా శిక్షకులున్నారు. అధికారికంగా నమోదైన యోగా కేంద్రాల సంఖ్య 31. రిజిస్ట్రేషన్ లేకుండా కొనసాగుతున్నవి మరో 36గా అంచనా. మొత్తంమీద జిల్లాలోని సుమారు 42 యోగా కేంద్రాల్లో ఉచిత శిక్షణ ఇస్తున్నారు. అలాగే, జిల్లాలోని 411 ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో కూడా రోగులకు యోగా శిక్షణ ఇస్తున్నారు. గడచిన రెండేళ్లుగా జాతీయ స్థాయి యోగా పోటీలకు జిల్లా నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహించిన వారు 17 మంది ఉన్నారు.

యోగా దినోత్సవం వచ్చిందిలా..

సనాతన భారతీయ శాస్త్రాల్లో యోగా ఒకటి. క్రీస్తు పూర్వం ఐదో శతాబ్దంలోనే పతంజలి మహర్షి దీనిని రచించారు. అనేక ప్రక్రియలపై పరిశోధనలు చేసి, స్వానుభవంతో ప్రపంచం ముందుకు తీసుకుని వచ్చారు. 2014 సెప్టెంబరు 27న జరిగిన ఐక్యరాజ్య సమితి సర్వసభ్య సమావేశంలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం గురించి ప్రతిపాదించారు. దీనికి అమెరికా, కెనడా, చైనా సహా 193 దేశాలు మద్దతు పలికాయి. దీంతో, ఈ దినోత్సవానికి నిర్ణీత తేదీ చెప్పాలని ఐక్యరాజ్య సమితి మోదీని కోరింది. ఆయన సూచనల మేరకు ఏటా జూన్ 21న అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం నిర్వహించుకుంటున్నాం.

అనారోగ్యంగా ఉంటే యోగా వద్దు

మనసును ప్రశాంతంగా ఉంచుకుని, కేవలం శ్వాస మీదే ధ్యాస పెడుతూ నెమ్మదిగా ఆసనాలు వేయాలి. వేగంగా వేయడం వల్ల ఫలితం ఉండదు. ప్రాణాయామంతో ఆరంభించాలి. దీనివలన ఎక్కువ సమయం యోగా చేయవచ్చు. చివరిలో ప్రశాంతత కోసం శవాసనం వేయాలి. దీనివలన శరీరం రిలాక్స్ అవడమే కాకుండా మనసు కూడా ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. ఆహారం తీసుకున్న తర్వాత యోగాసనాలు అస్సలు వేయకూడదు. అందుకే ఎక్కువ మంది ఉదయాన్నే లేచి, పరగడుపున యోగ సాధన చేస్తారు. ఆసనాలకు అరగంట ముందు చిన్న గ్లాసు నీరు తాగవచ్చు. అనారోగ్యంగా ఉంటే యోగాసనాలు వేయవద్దు.

- జ్యోతుల నాగేశ్వరరావు, యోగా గురువు, గొల్లప్రోలు

సంపూర్ణ ఆరోగ్యం

ప్రతి రోజూ ఒక గంట యోగాసనాలు వేయడం వలన అనేక రోగాలు దరి చేరకుండా చేసుకోవచ్చు. ప్రస్తుత ఒత్తిడి ప్రపంచాన్ని జయించాలంటే యోగా ఒక్కటే మార్గం. ఐదేళ్ల నుంచి 70 సంవత్సరాల వయస్సు పైబడిన వారు కూడా యోగా చేయవచ్చు.

- చిట్టూరి చిట్టిబాబు, యోగా శిక్షకుడు, కాకినాడ

ఉచితంగా యోగా శిక్షణ

విశ్రాంత బ్యాంకు ఉద్యోగినైన నేను నా గురువు మహానందికి చెందిన స్వర్గీయ భిక్షమయ గురూజీ స్ఫూర్తితో ఉచిత యోగా తరగతులు నిర్వహిస్తున్నాను. సొంత సొమ్ము వెచ్చిస్తూ ప్రతి రోజూ కనీసం 40 నుంచి 50 మందికి ఉచిత శిక్షణ ఇస్తున్నాను. కాకినాడ కేంద్రంగా సత్యసాయి ధ్యాన మండలి పేరుతో ఎందరినో యోగా సాధకులుగా తీర్చిదిద్దాను. ప్రతి ఒక్కరూ యోగా సాధకులు కావాలి. తద్వారా పూర్తి శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యం పొందాలి.

- దంగేటి సత్యనారాయణ, యోగా శిక్షకుడు, కాకినాడ

ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో యోగా

జిల్లాలోని ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో యోగా శిక్షణ ఇస్తున్నాం. ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు 411 హెల్త్ అండ్ వెల్‌నెస్ సెంటర్లలో ఈ ప్రక్రియ కొనసాగుతోంది. దీనిపై ఎంఎల్‌హెచ్‌పీలకు ప్రత్యేక శిక్షణ ఇచ్చాం. వీరు ఆరోగ్య కేంద్రానికి వచ్చే మహిళలు, పిల్లలతో యోగాసనాలు వేయించి, సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులుగా తీర్చిదిద్దుతారు.

- డాక్టర్ నరసింహ నాయక్, జిల్లా వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ అధికారి, కాకినాడ

మహిళలకు ఎంతో మేలు

మహిళల ఆరోగ్యానికి యోగా ఓ ఔషధం వంటిది. ఇటీవల మహిళల ఆరోగ్యం, శరీర సౌష్టవంలో ప్రతికూల మార్పులు వస్తున్నాయి. దీనికి సమాధానం యోగానే. రుతుస్రావ సమస్యలు సహా పీసీఓడీ, చర్మం, జుట్టు ఆరోగ్యం, దేహ నిర్మాణానికి యోగా ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. ప్రభుత్వ శిక్షణ కేంద్రంలో నిత్యం పదుల సంఖ్యలో మహిళలు, పిల్లలకు శిక్షణ ఇస్తున్నాం. ఎంతో మంది మహిళలు చక్కటి ప్రయోజనాలు పొందారు. యువతులు యోగాకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. అలా చేస్తే వైవాహిక జీవితంలో ప్రసవం మొదలు 50 ఏళ్ల వయసులో వచ్చే పోస్ట్ మెనోపాజ్ దశ వరకూ, ఆ పైన సమస్యలేవీ ఉండవు. కొందరు ఉత్సాహంగా మొదలు పెట్టినా కూడా కొనసాగింపు కరువవుతోంది.

- ఎస్.ఇందిరాదేవి, యోగా శిక్షకురాలు, జిల్లా స్పోర్ట్స్ అథారిటీ శిక్షణ కేంద్రం, కాకినాడ

యోగాకు ప్రత్యేక స్థానం

మన సంప్రదాయంలో యోగాకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. ఔషధాల వాడకాన్ని తగ్గించి, దేహదారుఢ్యాన్ని, ముఖవర్చస్సును పెంపొందించే శక్తి యోగాకు ఉంది. దీని ద్వారా మానసిక ప్రశాంతత చేకూరుతుంది.

- తాతపూడి బుజ్జి, యోగా గురువు, హెల్దీ యోగా శిక్షణ కేంద్రం, ప్రత్తిపాడు

ఖరీఫ్ సాగుకు సమగ్ర కార్యాచరణ

సమావేశంలో పాల్గొన్న కలెక్టర్ నివాస్, వ్యవసాయ అధికారులు

- వ్యవసాయ శాఖ సిద్ధం కావాలి
- కలెక్టర్ నివాస్ ఆదేశం

కాకినాడ సిటీ: రైతులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే విధంగా ఖరీఫ్ సాగుకు వ్యవసాయ శాఖ సమగ్ర కార్యాచరణ ప్రణాళికతో సిద్ధం కావాలని జిల్లా కలెక్టర్ జె.నివాస్ ఆదేశించారు. ఖరీఫ్ సన్నద్ధతపై జిల్లా వ్యవసాయ అధికారులతో కలెక్టరేట్‌లో గురువారం నిర్వహించిన సమీక్షలో ఆయన మాట్లాడారు. జిల్లాలో అందుబాటులో ఉన్న విత్తనాలు, ఎరువులు, స్టాక్ పాయింట్ల ద్వారా పంపిణీ, భవిష్యత్తు అవసరాలు, విత్తనాలు, ఎరువుల నాణ్యత పరీక్షలు, సీసీఆర్‌సీల పంపిణీ, పొలంబడి వంటి అంశాలపై చర్చించారు. జిల్లాలో వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా అమలవుతున్న కార్యకలాపాలు, ఖరీఫ్ కార్యాచరణ ప్రణాళికను జిల్లా వ్యవసాయ అధికారి ఎన్.విజయకుమార్ కలెక్టర్‌కు వివరించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ నివాస్ మాట్లాడుతూ, ఖరీఫ్‌లో సుమారు 97,543 హెక్టర్లలో వరి, మొక్కజొన్న, పత్తి, చెరకు పంటలు సాగు చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామని తెలిపారు. రైతులకు అవసరమైన విత్తనాలు, ఎరువులు సొసైటీలు, రైతు భరోసా కేంద్రాల (ఆర్‌బీకే) వద్ద అందుబాటులో ఉన్నాయన్నారు. ఆర్‌బీకేల ద్వారా సబ్సిడీపై పంపిణీ చేస్తున్న విత్తనాలపై రైతులకు విస్తృత అవగాహన కల్పించాలన్నారు. మార్కెట్‌లో రైతులకు అమ్ముతున్న విత్తనాలు, ఎరువుల నమూనాలను సేకరించి, నాణ్యత పరీక్షలు నిర్వహించి, వారం రోజుల్లోగా వివరాలు సమర్పించాలని అధికారులను ఆదేశించారు. నిర్దేశిత లక్ష్యానికి అనుగుణంగా కౌలు రైతు ధ్రువీకరణ పత్రాలు (సీసీఆర్‌సీ) మంజూరు చేయాలన్నారు. ఇప్పటికే ఉన్న కౌలు కార్డులు పునరుద్ధరించాలని, కొత్త కార్డుల పంపిణీపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలని సూచించారు. పొలంబడి కార్యక్రమం సక్రమంగా నిర్వహిస్తూ ప్రకృతి వ్యవసాయం, ప్రకృతి సహజసిద్ధమైన జీవ రసాయన ఎరువుల తయారీ, వినియోగంతో కలిగే లాభాల ప్రయోజనంపై రైతులకు అవగాహన కల్పించాలని ఆదేశించారు. రైతులు సకాలంలో నాట్లు వేసేలా వ్యవసాయ అధికారులు కృషి చేయాలని కలెక్టర్ నివాస్ ఆదేశించారు. ఈ సమావేశంలో కాకినాడ, పెద్దాపురం, పిఠాపురం, కరప, తుని, జగ్గంపేట అదనపు వ్యవసాయ అధికారులు, వివిధ మండలాల వ్యవసాయ విస్తరణ అధికారులు పాల్గొన్నారు.

శ్రీసత్యనారాయణం.. చతుర్వేద పారాయణం

- రత్నగిరిపై నిత్యం నాలుగు వేదాల పారాయణ
- సుస్వరంగా చదువుతున్న 11 మంది వేద పండితులు
- సుప్రభాత సేవ నుంచి పవళింపు సేవ వరకూ కొనసాగింపు

సత్యదేవుని సన్నిధిలో కృష్ణ యజుర్వేద పఠనం చేస్తున్న వేద పండితులు

అన్నవరం: రత్నగిరి వాసుడు సత్యదేవుడు వెలసిన రత్నగిరి ప్రతి నిత్యం వేద పారాయణతో పునీతమవుతోంది. ఆలయంలో ప్రతి నిత్యం ఉదయం ఏడు గంటల నుంచి 11.30 గంటల వరకూ నాలుగు వేదాల పఠనం కొన్నేళ్లుగా నిరాటంకంగా సాగుతోంది. వేద పఠనంతో పాటు రోజూ తెల్లవారుజామున జరిగే సత్యదేవుని సుప్రభాత సేవ, ఉదయం ఏడు గంటలకు నిర్వహించే పంచహారతుల సేవ, 9.30 గంటల నుంచి జరిగే స్వామివారి నిత్య కల్యాణం, రాత్రి జరిగే పంచహారతుల సేవ, సహస్ర దీపాలంకార సేవ, పవళింపు సేవతో పాటు, హోమాలు, ఇతర వైదిక కార్యక్రమాల్లో కూడా స్వామి, అమ్మవార్లకు వేదపండితులు ఆశీస్సులు సమర్పించే కార్యక్రమం కూడా జరుగుతోంది. ప్రముఖులు, టికెట్టుపై వివిధ సేవల్లో పాల్గొంటున్న భక్తులకు కూడా వేదాశీర్వచనం చేస్తున్నారు. దేవస్థానంలో ఋగ్వేద, సామవేద, యజుర్వేద (శుక్ల యజుర్వేదం, కృష్ణ యజుర్వేదం), అథర్వ వేదాలకు చెందిన 14 మంది వేద పండితులు ప్రతి రోజూ స్వామివారి సన్నిధిలో విధులు నిర్వహించేవారు. వీరిలో ముగ్గురు గత ఏడాది పదవీ విరమణ చేయడంతో ప్రస్తుతం 11 మంది వేదపండితులు విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. ప్రతి రోజూ ఉదయం ఏడు నుంచి 11.30 గంటల వరకూ వీరు వంతుల వారీగా నాలుగు వేదాలూ పఠిస్తున్నారు. గురువారం 8.30 నుంచి 9 గంటల వరకూ కృష్ణ యజుర్వేదాన్ని ఉపాధ్యాయుల రమేష్ ఘనపాఠి, చిట్టి శివ ఘనపాఠి, ముష్టి పురుషోత్తం ఘనపాఠి పఠించారు. సుస్వరంగా, కర్ణపేయంగా సాగిన వీరి వేద పఠనానికి భక్తులు ముగ్ధులయ్యారు. వీరి తండ్రులు ఉపాధ్యాయుల నాగ యజ్ఞేశ్వర ఘనపాఠి, చిట్టి ఘనపాఠి, ముష్టి కామశాస్త్రి ఘనపాఠి కూడా దేవస్థానంలో ప్రధాన ఘనపాఠిలుగా విధులు నిర్వహించి, పదవీ విరమణ చేశారు. వీరు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వేతర సంస్థల నుంచి పలు సన్మానాలు పొందారు. కాగా, మైక్ సిస్టమ్ ద్వారా వేద పఠనం భక్తులందరికీ వినిపించేలా ఏర్పాటు చేయాలని దేవస్థానం అధికారులను పలువురు కోరుతున్నారు.

ఆయిల్‌పామ్ సాగుకు రాయితీలు

తుని రూరల్: జిల్లాలో ఆయిల్‌పామ్ సాగును ప్రోత్సహించేందుకు రైతులకు ప్రభుత్వం రాయితీలు ఇస్తోందని జిల్లా ఉద్యాన అధికారి ఎన్.మల్లికార్జునరావు తెలిపారు. తుని మండలం డి.పోలవరంలో పతంజలి ఆయిల్‌పామ్ నర్సరీ, మొక్కతోటలు, తేటగుంట ప్రభుత్వ ఉద్యాన క్షేత్రంలో కొబ్బరి, జీడిమామిడి నర్సరీలను ఆయన గురువారం పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ, 2024-25 సీజన్‌లో జిల్లా వ్యాప్తంగా 3 వేల హెక్టార్లలో ఆయిల్‌పామ్ తోటలను విస్తరించనున్నామని తెలిపారు. తుని నియోజకవర్గంలో 350 హెక్టార్లలో సాగు చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామన్నారు. డి.పోలవరం నర్సరీలో 1.20 లక్షల ఆయిల్‌పామ్, తేటగుంట నర్సరీలో 50 వేల కొబ్బరి, 15 వేలు జీడిమామిడి మొక్కలను రైతులకు అందుబాటులో ఉంచామని వివరించారు. ఆయిల్‌పామ్ సాగు చేసే రైతులకు పతంజలి సంస్థ పూర్తి రాయితీతో మొక్కలు అందిస్తుందన్నారు. ఉద్యాన పంటల్లో అంతర పంటలు సాగు చేసే రైతులకు సంవత్సరానికి రూ.5,250 చొప్పున నాలుగేళ్లకు రూ.21 వేలు, ఎరువుల నిర్వహణకు నాలుగేళ్లకు రూ.21 వేలు అందిస్తామని తెలిపారు. మహాత్మా గాంధీ జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని ఉద్యాన పంటలకు అనుసంధానం చేశామన్నారు. ఆయిల్‌పామ్‌లో వినియోగించే కట్టర్లు, నిచ్చెనలు తదితర పరికరాలను 50 శాతం రాయితీపై రైతులకు అందజేస్తామని, ఈ అవకాశాలను సన్న, చిన్నకారు రైతులు సద్వినియోగం చేసుకోవాలని మల్లికార్జునరావు కోరారు. కార్యక్రమంలో తుని ఉద్యాన అధికారి జి.విజయలక్ష్మి, రైతులు పాల్గొన్నారు.

డి.పోలవరంలో ఆయిల్‌పామ్ మొక్క తోటలను పరిశీలిస్తున్న మల్లికార్జునరావు

క్లుప్తంగా

రెండు కేసుల నమోదు

అమలాపురం టౌన్: స్పెషల్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ బ్యూరో (ఎస్‌ఈబీ) అధికారులు ద్రాక్షారామ, కొత్తపేట పోలీసు స్టేషన్ల పరిధిలో గురువారం రెండు కేసులు నమోదు చేశారు. ఈ కేసుల వివరాలను జిల్లా ఎస్పీ కార్యాలయం ప్రకటనలో తెలిపింది. ద్రాక్షారామ పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో ఎస్ ఈబీ అధికారులు దాడులు నిర్వహించి అక్రమ మద్యంతో ఉన్న ఓ వ్యక్తిని అరెస్ట్ చేసి అతని వద్ద నుంచి రూ.4,798 విలువైన మూడు నాన్ డ్యూటీ పెయిడ్ మద్యం సీసాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. కొత్తపేట పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో పేకాట ఆడుతున్న బృందంపై దాడి చేసి అయిదుగురిని అరెస్ట్ చేశారు. వారి నుంచి రూ.20,770 నగదును ఎస్ఈబీ అధికారులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

చికిత్స పొందుతూ వ్యక్తి మృతి

ఆత్రేయపురం: మండల పరిధిలోని వెలిచేరుకు చెందిన బొల్లా వెంకన్న (47) చికిత్స పొందుతూ గురువారం మృతి చెందాడు. స్థానిక ఎస్సై ఎస్.శ్రీనివాసు కథనం ప్రకారం కూలిపనికి వెళుతూ జీవనోపాధి పొందుతున్న వెంకన్న ఇటీవల కాలంలో మద్యానికి బానిసయ్యాడు. దీంతో ఈ నెల 19న పురుగుల మందు సేవించి అపస్మారక స్థితికి చేరుకోవడంతో కుటుంబ సభ్యులు రాజమహేంద్రవరం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలించారు. అక్కడ పరిస్థితి విషమించడంతో చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందాడు. ఈ మేరకు ఎస్సై కేసును నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

తెరచుకున్న దుఃఖిణాలు

- ప్రైవేటు స్కూళ్లలో సైడ్ బిజినెస్
- పెన్సిల్ నుంచి నోట్‌బుక్స్ వరకు ధరల బాదుడు
- వారు చెప్పిందే ధర, ఇచ్చినవే బుక్స్
- అడ్డూ, అదుపూ లేని దోపిడీ
- బెంబేలెత్తుతున్న సామాన్యులు
- ఎన్ని ఫిర్యాదులు చేసినా తనిఖీలు చేయని విద్యాశాఖ

కాకినాడ సిటీ: జిల్లాలో కొన్ని కార్పొరేట్, ప్రైవేట్ పాఠశాలలు ఇప్పటికే రూ.వేలకు వేలు ఫీజులు వసూలు చేస్తుండగా బుక్స్, బ్యాగు, చివరికి షూ సైతం తమ పాఠశాలలోనే తీసుకోవాలనేది ఆ యాజమాన్యాల ఆదేశం. బుక్స్ ఇతర మెటీరియల్ కలిపి రూ.10 వేల నుంచి రూ.14 వేలు దాటుతున్నాయి. వాటి ధర మార్కెట్లో రూ.5 వేలే. ఇదేమని అడిగితే ఇవి తీసుకుంటేనే ఇక్కడ చదవాలనే కండిషన్, లేకుంటే నో అడ్మిషన్, బయటి బుక్స్ తెస్తే, నో పర్మిషన్, జిల్లాలో దాదాపు అన్ని ప్రైవేట్ స్కూళ్లలో పరిస్థితి ఇదే...

జిల్లా కేంద్రంలో పుట్టగొడుగుల్లా పుట్టుకొస్తున్న ప్రైవేట్ పాఠశాలలు. నియంత్రణ లేని ఫీజులు విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను ఆందోళనకు గురి చేస్తున్నాయి. నాణ్యమైన విద్య అందుతుందనే అభిప్రాయంతో నగర పరిసర ప్రాంతాల నుంచి ప్రజలు తమ పిల్లలను నగంలోని ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో చేర్పిస్తున్నారు. దీంతో ఆయా పాఠశాలల యాజమాన్యాలు అడ్మిషన్, మెయింటినెన్స్, స్పెషల్ ఫీజులు అంటూ రక్తం పీలుస్తున్నాయి. పలు ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో యథేచ్ఛగా పుస్తకాలు, నోట్‌బుక్‌లు కొనాలని అదేశిస్తూ తమ పాఠశాల పేర్లతో ఉన్న బ్యాగులను సైతం విక్రయిస్తున్నారు. పాఠ్యపుస్తకాలు మొదలు, బ్యాగులు, టై, బూట్లు, షూ వరకు అధిక ధరలకు విక్రయిస్తున్నారు. జిల్లా అధికారులు కొలువుండే కాకినాడ నగరంలోనే ఈ పరిస్థితి ఉంటే ఇక మారుమూల ప్రాంతాల్లో ఎలా ఉందో చెప్పనవసరం లేదు. పాఠశాలలు పునః ప్రారంభమై వారం రోజులు కావస్తున్నా విద్యాశాఖ మాత్రం ఎలాంటి తనిఖీలు చేయడం లేదు.

ఆకాశంలో బ్యాగుల ధరలు

నర్సరీ నుంచి పదో తరగతి వరకే కాకుండా ఇంటర్, డిగ్రీ, ఇంజినీరింగ్ విద్యార్థులకూ బ్యాగు తప్పనిసరైంది. చాలా కంపెనీలు విద్యార్థులను ఆకర్షించేలా వారి అవసరాలకు తగ్గట్టుగా అనేక మోడల్స్‌లో బ్యాగులను విడుదల చేస్తున్నాయి. ఎల్‌కేజీ నుంచి 5వ తరగతి వరకు కొన్ని పుస్తకాలు ఉంటాయి. 6 నుంచి 10వ తరగతి వారికి మాత్రం కచ్చితంగా నాణ్యమైన బ్యాగు లేనిదే ముందుకు కదలలేని పరిస్థితి. చిన్న పిల్లల బ్యాగులు దాదాపు రూ.250 నుంచి రూ.600 వరకు, ఆరో తరగతి చదివే పిల్లలకు దాదాపు రూ.1,000 వరకు బ్యాగుల ధరలు పలుకుతున్నాయి. ప్రస్తుతం బ్యాగుల ధరలు గతంలో పోల్చితే దాదాపు రూ.310 వరకు పెరిగాయి.

పుస్తకాల ధరలు పైపైకి..

బయట షాపుల్లో ఓ పుస్తకం ధర రూ.20 ఉంటే పాఠశాలలో రూ.25 నుంచి రూ.30 వరకు ఉంటుంది. ఇంకొన్ని పాఠశాలల్లో అయితే రూ.40 కన్నా ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఒకటో తరగతికి సంబంధించి 11 టెక్స్ట్‌బుక్స్‌కు రూ.1,220, 13 నోట్‌బుక్స్‌కు రూ.530 మొత్తం రూ.1,750 వసూలు చేస్తుండగా, కొన్నిచోట్ల రూ.5 వేలకు పైగానే తీసుకుంటున్నారు. రెండో తరగతి 11 టెక్స్ట్‌బుక్స్‌కు రూ.1,850, 21 నోట్ బుక్స్‌కు రూ. 760 మొత్తం రూ.2,610 కాగా, మరికొందరు రూ.6 వేలు తీసుకుంటున్నారు. మూడో తరగతి 10 టెక్స్ట్‌బుక్స్‌కు రూ.1,990, 22 నోట్‌బుక్స్‌కు రూ.660, మొత్తం రూ. 2,560 ముక్కు పిండి వసూలు చేస్తున్నారు. వీటికి తోడు పెన్నులు, పెన్సిళ్లు, కవర్లు అంటూ రెట్టింపు ధరలకు అంటగడుతున్నారు.

యూనిఫాం అటువైపుగానే..

విద్యార్థులు తప్పనిసరిగా యాజమాన్యం సూచించిన యూనిఫాంనే ధరించాల్సిందే. వీటి ధరలు కూడా గత సంవత్సరంతో పోల్చితే చాలా పెరిగాయి. క్రితం ఏడాది నర్సరీ పిల్లలకు కావల్సిన స్కూల్ యూనిఫాం దాదాపు రూ.600 నుంచి రూ.850 వరకు ఉండగా ఇప్పుడు రూ.1,000 నుంచి రూ.1,200 చేరుకుంది. ఒక విద్యార్థికి కనీసంగా రెండు యూనిఫాంలు ఉండాలి. లేదంటే ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. కాబట్టి జతను కొనుక్కోవడం, కుట్టించుకోవడం తప్పనిసరి. జిల్లా కేంద్రంలో చాలా దుకాణాల్లో రెడీమేడ్ దుస్తులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. కొంతమంది రెడీమేడ్ దుస్తులను వాడితే మరి కొంతమంది కొనుక్కొని కుట్టించుకుంటున్నారు.

భగ్గుమంటున్న బూట్ల ధరలు

ప్రతీ పాఠశాలలో యూనిఫాం దానికి తగ్గట్టుగా బూట్లు బ్లాక్ కలర్, వైట్ కలర్ తప్పనిసరిగా ఉండాల్సిందే. పలు పాఠశాలలు తప్పనిసరిగా బ్రాండెడ్ కొనుగోలు చేయాలని చెబుతున్నాయి. గతేడాది పలు కంపెనీలకు చెందని బూట్లు దాదాపు రూ. 300 నుంచి రూ.450 వరకు ఉండగా ఇప్పుడు 10 నుంచి 20 శాతం వరకు పెరిగి కనీసం రూ.750 లేనిదే మంచి బూట్లు రాని పరిస్థితి నెలకొంది.

బ్యాగులు

బూట్లు

నిబంధనలు ఉల్లంఘించొద్దు

ప్రైవేట్ పాఠశాలల యాజమాన్యాలు నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తే చర్యలు తప్పవు. పాఠ్య పుస్తకాలు, తదితర వస్తువులు అధిక ధరలకు అమ్మడం నిబంధనలకు విరుద్ధం. ఫీజుల విషయంలో జీవోలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాల్సిందే. పాఠశాలల్లో పుస్తకాలు, నోట్‌బుక్స్ అమ్మడానికి వీలులేదు. అలాంటివి జరిగితే మా దృష్టికి వస్తే చర్యలు తీసుకుంటాం.

పిల్లి రమేష్, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి, కాకినాడ

వైభవంగా శ్రీపుష్పయాగం

- ముగిసిన శ్రీవారి కల్యాణోత్సవాలు
- ఘనంగా ద్వాదశ ప్రదక్షిణలు

మామిడికుదురు: శ్రీనివాసా గోవిందా, శ్రీ వేంకటేశా గోవిందా అంటూ భక్తుల కోలాహలం నడుమ అయిదు రోజుల పాటు కనుల పండువలా సాగిన అప్పనపల్లి శ్రీబాల బాలాజీ స్వామి వారి వార్షిక కల్యాణోత్సవాలు గురువారం శ్రీపుష్పయాగంతో సంపూర్ణమయ్యాయి. పచ్చని పందిళ్లు, మిరుమిట్లు గొలిపే విద్యుత్ దీపాల కాంతులు, పలు రకాల పుష్పాల సోయగాల నడుమ శ్రీదేవీ, భూదేవీ సమేతంగా శ్రీబాల బాలాజీ స్వామి భక్తులకు నయనానందకరంగా దర్శనమిచ్చారు. మేళతాళాలు, భక్తుల కోలాహలం నడుమ ద్వాదశ ప్రదక్షిణలు ఘనంగా జరిగాయి. వేద పండితులు భక్తులతో కలిసి 12 పర్యాయాలు ఆలయం చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేశారు. 12 రకాల మంగళ వాయిద్యాలు, 12 రకాల ప్రసాదాలతో ఈ కార్యక్రమం ఆద్యంతం వైభవోపేతంగా జరిగింది. కల్యాణోత్సవాల్లో చివరి అంకంగా స్వామి వారి శ్రీపుష్పయాగం (పవళింపు సేవ) వైభవంగా నిర్వహించారు. శ్రీపుష్పయాగంలో పాల్గొన్న దంపతులకు ఉభయ దేవేరులతో కొలువు తీరిన శ్రీబాల బాలాజీ స్వామి వారి తరఫున తాంబూలాలు అందించారు. పసుపు, కుంకుమ, రవికల గుడ్డ అందజేశారు. ముందుగా సుప్రభాత సేవతో అయిదో రోజు శ్రీబాల బాలాజీ స్వామి వారిని మేల్కొలిపారు. దేవస్థానం ముఖ్య అర్చక గొడవర్తి శ్రీనివాసాచార్యులు, త్రిదండి శ్రీమన్నారాయణ రామానుజ చినజీయర్ స్వామి వారి శిష్య బృందం ఆధ్వర్యంలో శ్రీవారికి సహస్ర నామార్చన పూజలను ఘనంగా నిర్వహించారు. బాల భోగం, నివేదన, వేద పారాయణం హృద్యంగా ఆలపించారు. వేద మంత్రోచ్చారణల నడుమ నిత్యహోమం, నిత్యారాధన, మంగళ శాసనం, తీర్థ ప్రసాద గోష్ఠి, తదితర కార్యక్రమాలను వైభవోపేతంగా జరిపించారు. దేవస్థానం కార్య నిర్వహణాధికారిణి గ్రంధి మాధవి పర్యవేక్షణలో ఈ కార్యక్రమాలు ఆద్యంతం కనుల పండువలా జరిగాయి.

స్వామివారి శ్రీపుష్పయాగంలో పాల్గొన్న భక్తులు

లే అయ్యా.. పనికి వెళదాం

- కారు ఢీ కొని వ్యవసాయ కూలీ మృతి
- మృతదేహం వద్ద హృదయ విదారకంగా విలపించిన భార్య

అంబాజీపేట: పనికి వెళ్లే వేళయ్యింది.. లే అయ్యా త్వరగా కూలి పనికి పోదామంటూ మృతుని వద్ద భార్య రోదిస్తున్న తీరు చూపరులకు కంట తడిపెట్టించింది. అప్పటి వరకు కలిసి భార్యాభర్తలిద్దరూ ఇంటి వద్ద ఆనందంగా గడిపి పనికి వెళుతుండగా మార్గ మధ్యలో ఆమె భర్తను కారు రూపంలో మృత్యువు కాటేసింది. కముజువారిలంకలో గురువారం మధ్యాహ్నం వ్యవసాయ పని చేసుకునేందుకు భార్యతో కలిసి నడచి వెళుతున్న ఓ కూలీని కారు ఢీ కొనడంతో అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. స్థానికులు తెలిపిన వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి. కముజువారిలంకకు చెందిన విత్తనాల నాగేశ్వరరావు (58) తన భార్య వెంకటలక్ష్మితో కలిసి వ్యవసాయ కూలి పనికి వెళుతున్నాడు. ఈ సమయంలో ముక్కామల నుంచి కొత్తపేట వైపు వెళుతున్న కారు నాగేశ్వరరావును వెనుక నుంచి బలంగా ఢీ కొట్టింది. దాంతో స్థానికులు 108కు సమాచారం అందించారు. 108 సిబ్బంది నాగేశ్వరరావును పరీక్షించగా అప్పటికే మృతి చెందినట్లు ధ్రువీకరించారు. మృతుడికి భార్య, ఇద్దరు కుమార్తెలు, కుమారుడు ఉన్నారు. భార్యాభర్తలిద్దరూ కూలి పనులు చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తుంటారని, అతని మృతితో వెంకటలక్ష్మి పరిస్థితి ఏమిటోనని స్థానికులు కన్నీరుమున్నీరయ్యారు. ఇదిలా ఉండగా తన ఎదుటే భర్త మృతి చెందడంతో వెంకటలక్ష్మి బోరున విలపిస్తున్న తీరు చూపరులను కలచివేసింది. ఘటనా స్థలాన్ని పోలీసులు పరిశీలించారు. మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం అమలాపురం ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించారు.

నాగేశ్వరరావు మృతదేహం వద్ద రోదిస్తున్న భార్య

ఇసుక దోపిడీని అరికట్టాలి

డీసీసీ అధ్యక్షుడు కామన ప్రభాకరరావు డిమాండ్

మండపేట: మండల కేంద్రమైన కపిలేశ్వరపురంలో యథేచ్ఛగా జరుగుచున్న ఇసుక దోపిడీని తక్షణం అరికట్టాలని ఏఐసీసీ సభ్యుడు, డీసీసీ అధ్యక్షుడు కామన ప్రభాకరరావు డిమాండ్ చేశారు. ఆయన మండపేట కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యాలయంలో గురువారం విలేకరులతో మాట్లాడారు. నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన ఇసుక ర్యాంపుల గట్లపై లక్షలాది క్యూబిక్ మీటర్ల ఇసుక మేటలు ఉన్నాయన్నారు. గత ప్రభుత్వం వర్షాకాలాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇసుక నిల్వ చేసిందన్నారు. ఆ గుట్టలపై కూటమి నాయకుల కన్ను పడి దోపిడీకి తెర తీశారని అన్నారు. సీఎం చంద్రబాబు ఎన్నికలకు ముందు ఫ్రీ ఇసుక విధానం తీసుకొస్తానని ప్రగల్భాలు పలికారని, ఇప్పుడు ఆ మాటలు ఏమయ్యాయని ప్రశ్నించారు. కూటమి ప్రభుత్వంలోని మీ నాయకులు అయినకాడికి దోచుకుతిన్నాక గాని ప్రభుత్వ పాలసీని అమలు చేయరా అని దుయ్యబట్టారు. ఐదు రోజులుగా రాత్రిపగలు తేడా లేకుండా జరుగుతున్న ఇసుక దోపిడీని కలెక్టర్ అరికట్టాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈ విషయంలో ఎమ్మెల్యే వేగుళ్ల జోగేశ్వరరావు మిన్నకుండి పోవడం ఏమిటని ప్రశ్నించారు. ఈ మేరకు తాను జిల్లా కలెక్టర్‌కు లేఖ రాశానని వెల్లడించారు. ఇసుక నిల్వలను ఇష్టానుసారం దోచుకుపోతే ఈ వర్షాకాలంలో ఏర్పడే ఇసుక కొరతను ఎవరు భర్తీ చేస్తారని ప్రశ్నించారు.

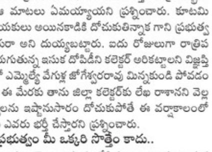
అచ్చెన్నాయుడూ.. ప్రభుత్వం మీ ఒక్కరి సొత్తేం కాదు..

ఇటీవల మంత్రి కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు చేసిన వ్యాఖ్యలను కామన తీవ్రంగా ఖండించారు. టీడీపీ కార్యకర్తలు పసుపు బిళ్లతో ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు వెళితే అధికారులు మర్యాదలు చేసి మరీ చెప్పిన పని చేస్తారని అనడం సరికాదన్నారు. ప్రభుత్వం ఏ ఒక్క పార్టీకో లేక ఏ ఒక్కో నాయకుడికో సంబంధించింది కాదన్నారు. ఇదే విధంగా వ్యవహరిస్తే ప్రజలు తగిన బుద్ధి చెప్పి ఇంటికి సాగనంపడం ఖాయమని ఆయన హెచ్చరించారు.

పవన్ నిర్ణయం అన్యాయం

- ఉపాధి హామీ నిధులు దారి మళ్లించడం తగదు
- వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు వెంకటేశ్వరరావు

అమలాపురం రూరల్: రాష్ట్ర గ్రామీణ అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగా పవన్ కళ్యాణ్ బాధ్యతలు చేపట్టిన వెంటనే ఉపాధి హామీ పథకం నిధులు హార్టికల్చర్‌కి అనుసంధానం చేస్తూ సంతకం చేయడం అన్యాయమని, దీనిపై పునరాలోచన చేయాలని వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు కారెం వెంకటేశ్వరరావు డిమాండ్ చేశారు. ఆయన గురువారం అమలాపురం మండలం ఎ.వేమవరం గ్రామంలో ఉపాధి కూలీల సమస్యలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా వెంకటేశ్వరావు మాట్లాడుతూ ఉపాధి హామీ పథకంలో దేశవ్యాప్తంగా 20 కోట్ల మంది కూలీలు పని చేస్తున్నారన్నారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అటు మెటీరియల్‌కు, ఇటు హార్టికల్చర్ వంటి పనులకు 80 శాతం నిధులు మళ్లిస్తున్నాయని అన్నారు. ఇక ఉపాధి కూలీలకు పనులు ఏ నిధులతో కల్పిస్తారని ఆయన ప్రశ్నించారు. దీనివల్ల వ్యవసాయ కార్మికులందరికీ ఉపాధి హామీ పథకంలో పనులు కల్పించాలన్న లక్ష్యం పక్కదారి పడుతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దీనిపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలని ఆయన కోరారు. ఉపాధి హామీ పథకానికి దేశవ్యాప్తంగా రూ.రెండున్నర లక్షల కోట్లు కేటాయించాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. ఉపాధి పథకంలో అనేక పనులను కుదించారని కోనసీమ లాంటి ప్రాంతాల్లో చేపట్టేందుకు కేవలం పంటకాలువలు, మురుగు డ్రైన్ల పనులు మాత్రమే ఉన్నాయని, జంగిల్ క్లియరెన్స్, గుర్రపుడెక్క పనులను తొలగించారని చెప్పారు. 200 రోజులు ప్రతి కుటుంబానికి ఉపాధి పనులు కల్పించే ఏర్పాటు చేయాలని ఆయన ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా నాయకులు పాలమూరి శ్రీనివాసరావు, పెట్టా ఆనందరావు పాల్గొన్నారు.

కూలీలతో మాట్లాడుతున్న వెంకటేశ్వరరావు

అమెరికా వెళ్లేందుకు ఉత్తమ మార్గదర్శకత్వం

జేఎన్‌టీయూకే ఉపకులపతి ప్రసాదరాజు

కాకినాడ సిటీ: విదేశాలల్లో స్థిరపడిన జేఎన్‌టీయూకే పూర్వ విద్యార్థులను యూనివర్శిటీ అభివృద్ధిలో భాగస్వాములను చేసేందుకు వారి ఆహ్వానం మేరకు చేపట్టిన అమెరికా ప్రయాణం విజయవంతమైందని ఉపకులపతి జీవీఆర్ ప్రసాదరాజు తెలిపారు. గురువారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ ఈ పర్యటన ద్వారా పూర్వ విద్యార్థుల లతో యూనివర్సిటీ సంబంధాలు మెరుగుపడ్డాయన్నారు. తద్వారా ఉన్నత విద్యనభ్యసించేందుకు అమెరికా వెళ్లే విద్యార్థులకు ఉత్తమ మార్గదర్శకత్వం లభిస్తుందన్నారు. ప్రాయోజిత పరిశోధనా ప్రాజెక్టుల ద్వారా పరిశ్రమల సహకారాన్ని పొందడంతో పాటు విద్యార్థులకు మెరుగైన ఇంటర్న్‌షిప్స్ లభిస్తాయన్నారు. యూఎస్ విశ్వవిద్యాలయాలతో కలిసి ప్రస్తుత సాంకేతికతకు అనుగుణంగా జాయింట్ ఎంఎస్ ప్రోగ్రామ్‌లు నిర్వహించేందుకు తగిన చర్యలు చేపడతామని వివరించారు. జేఎన్‌టీయుకే క్యాంపస్‌లో విద్యా వాతావరణాన్ని మరింత మెరుగు పర్చేందుకు కాలిఫోర్నియా రాష్ట్రానికి చెందిన పూర్వ విద్యార్థులు తమ సహకారం అందించనుండడం అభినందనీయమన్నారు. యూనివర్శిటీకి న్యాక్ ఏ+, కళాశాలకు ఎన్‌బీఏ గుర్తింపు లభించడం, విద్యార్థులకు మెరుగైన ప్యాకేజీలతో ప్లేస్‌మెంట్స్ పొందడంపై ఆనందం వ్యక్తం చేశారు. అమెరికా పర్యటనలో భాగంగా యూనివర్శిటీ ఆఫ్ సిలికాన్ ఆంధ్రా, యూనివర్శిటీ ఆఫ్ మిస్సోరీ, టెక్సాస్ ఏ అండ్ ఎం, చికాగో స్టేట్ యూనివర్శిటీ సందర్శించడంతో పాటు చికాగోలోని కాన్సులేట్ జనరల్‌ను కలిశానన్నారు. పూర్వ విద్యార్థులైన పలువురు పారిశ్రామికవేత్తలతో సమావేశం కావడంతో పాటు వోజిక్ ఏఐలో ఇంటర్న్‌షిప్ అందించేందుకు ముందుకు వచ్చిన పూర్వ విద్యార్థి డాక్టర్ వాసు తదితరులకు అభినందనలు తెలిపారు. యూఎస్ పర్యటనకు తనతో పాటు యూసీఈకే ప్రిన్సిపాల్ ఎంహెచ్‌ఎం కృష్ణప్రసాద్, కెనడా నుంచి ప్రొఫెసర్ జీవీఆర్ మూర్తిలతో కూడిన ఉన్నతస్థాయి ప్రతినిధి బృందం వెళ్లినట్లు తెలిపారు. జేఎన్‌టీయూకే ప్లాటినం జూబ్లీ అండ్ అలూమ్ని సెంటర్ నిర్మాణానికి పూర్వ విద్యార్థుల నుంచి విరాళాలు సేకరించడంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తున్న సీతా ముత్యాలభాస్కరరావును కలిసి కృతజ్ఞతలు తెలిపినట్లు వీసీ ప్రసాదరాజు వివరించారు.

కొత్త రకాల సాగులో జాగ్రత్తలు

- ఖరీఫ్‌లో ఎంటీయూ 1310, ఎంటీయూ 1275 సిఫారసు
- వీటికి చీడ పీడలను తట్టుకునే సామర్థ్యం
- ప్రయోగాత్మకంగా పరిశీలన అనంతరం నిర్ధారణ
- జిల్లా సాంకేతిక సలహా ఏరువాక కేంద్రం కో ఆర్డినేటర్ నంద కిషోర్

ఎంటీయూ 1310 రకం నారుమడి

పాడి-పంట

అమలాపురం రూరల్: ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానం, మార్టేరు రూపొందించిన ఎంటీయూ 1310, ఎంటీయూ 1275 రకాలను ఈ ఖరీఫ్ కోసం సిఫారసు చేస్తున్నట్టు అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా సాంకేతిక సలహా ఏరువాక కేంద్రం కోఆర్డినేటర్ నంద కిషోర్ తెలిపారు. ఇందులో ఎంటీయూ 1310 రకం, 140 రోజులు కాల పరిమితి కలిగి ఎకరానికి 35-40 బస్తాల వరకు దిగుబడి వస్తుంది. గింజ రాలిక తక్కువ వుండి, అగ్గి తెగులును, మెడ విరుపు తెగులును కొంతవరకు తట్టుకుంటుంది. ఎంటీయూ 1275 రకం, 140 రోజులు కాల పరిమితి కలిగి ఎకరానికి 35-40 బస్తాల వరకు దిగుబడి ఇస్తుంది. కాండం ధృడంగా వుండి, చేను పడిపోదు, గింజ రాలిక తక్కువ. గింజ మధ్యలో సన్నగా వుండి, బియ్యం పారదర్శకంగా ఉండి, ఎక్కువ నిండు గింజలు కలిగి ఉంటుంది. తక్కువ నత్రజనితో అధిక దిగుబడి నిచ్చే ఈ రకం అగ్గి తెగులు, మెడ విరుపు, ఎండాకు, గోధుమ మచ్చ తెగులును కొంత వరకు తట్టుకుంటుంది.

నారుమడి పెంపకంలో సూచనలు

- నారుమడిని 10-12 రోజుల వ్యవధిలో మూడు దఫాలుగా దమ్ము చేసి, చదును చేసి, నీరు పెట్టడానికి, తీయడానికి వీలుగా కాల్వలు ఏర్పాటు చేయాలి. 5 సెంట్ల నారుమడికి 2 కిలోల నత్రజని అంటే సుమారు 5 కిలోల యూరియా (విత్తనం చల్లే ముందు 2.5 కిలోలు, విత్తిన 10-15 రోజులకు మరొక 2.5 కిలోలు వేయాలి.) కిలో భాస్వరం అంటే 6 కిలోల సింగల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్, 1 కిలో పొటాష్ అంటే 2 కిలోల మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ ఎరువులు వేయాలి.
- ప్రతి 5 సెంట్ల నారుమడికి 25 కిలోల విత్తనం, విత్తన శుద్ధి చేసి మొలక కట్టి చల్లాలి. నారుకు ఒక ఆకు పూర్తిగా విచ్చే వరకు ఆరుతడిగా నీరు ఇచ్చి తర్వాత పలుచగా నీరు నిల్వ కట్టాలి.

పొడి విత్తన శుద్ధి

- ఒక కిలో విత్తనానికి 3 గ్రాముల కార్బెండజిమ్ పొడి మందును విత్తనానికి పట్టించి 24 గంటలు నాన బెట్టి, 24 గంటలు మండి కట్టి, నారుమడిలో చల్లు కోవాలి.

తడి విత్తన శుద్ధి

- లీటరు నీటికి గ్రాము కార్బెండజిమ్ పొడి మందును కలిపి, అందులో కిలో విత్తనాలను 24 గంటలు నాన బెట్టి, 24 గంటలు మండి కట్టి, నారుమడిలో చల్లు కోవాలి. ఈ విధంగా చేయటం వల్ల నారుమడి దశలో ఆశించే తెగుళ్లను చాలావరకు నివారించవచ్చు.

సస్య రక్షణ

- ఇక నారుమడిలో ఆశించే కాండం తొలిచే పురుగు, ఉల్లి కోడు, హిస్పా పురుగు నివారణకు విత్తిన 10 రోజులకు కార్బొఫ్యూరాన్ 3 జి గుళికలు సెంటు నారుమడికి 160 గ్రాముల చొప్పున నారుమడిలో పలుచగా నీరు వుంచి చల్లాలి లేదా మోనోక్రోటోఫాస్ 1.6 మీ.లీ. లేదా క్లోరిపైరిపాస్ 2 మిల్లీలీటర్లు లీటరు నీటికి కలిపి విత్తిన 10 రోజులకు ఒకసారి, 17 రోజులకు ఒకసారి పిచికారీ చేయాలి. లేదా నారు తీయటానికి 7 రోజుల ముందు సెంటు నారుమడికి 160 గ్రాముల కార్బొఫ్యూరాన్ 3 జి గుళికలు ఇసుకలో కలిపి నారుమడిలో పలుచగా నీరు వుంచి చల్లాలి.

కలుపు నివారణ

- నారుమడిలో గడ్డి జాతి కలుపు నివారణకు పైరజో సల్ఫ్యూరాన్ ఇథైల్ 10శాతం డబ్ల్యూపీ 80 గ్రాములు, లేదా ప్రిటిలాక్లోర్ ప్లస్ సెఫ్నర్ 400 మి.లీ. ఒక ఎకరానికి చొప్పున 20 కిలోల పొడి ఇసుకలో కలిపి విత్తిన 3-5 రోజుల లోపు చల్లుకోవాలి.
- నారుమడిలో గడ్డి జాతి వెడల్పాకు కలుపు నివారణకు బిస్ పైరీబాక్ సోడియం 108 ఎస్.ఎల్. 100 మి.లీ. ఒక ఎకరానికి చొప్పున 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి విత్తిన 15-20 రోజులకు చల్లాలి. రైతులు పైన తెలిపిన సూచనలు పాటిస్తూ ఆరోగ్య వంతమైన నారును పెంచుకోవాలని ఆయన సూచించారు.